

Oko sedam odsto dece 2012. nije završilo obavezan program pripreme za polazak u osnovnu školu

Foto: Stefana Savić

Srbija ispod evropskog proseka po broju dece u obdaništima

Vrtići nedostupni najmlađima

NAŠA PRIČA

Beograd - Srbija se nalazi na začelju evropskih zemalja prema broju dece uzrasta od tri godine do polaska u obavezan pripremni predškolski program, koja su upisana u vrtić. U našoj zemlji taj procenat se u 2012, prema različitim izvorima, kreće od 39 do 50 odsto dok je evropski proseka preko 80 odsto, a u nekim zemljama sva deca od tri do pet i po godina idu u obdanište, navodi se u delu izveštaja Nacionalnog prosvetnog saveta o stanju u predškolskom vaspitanju i obrazovanju. Tek svako deseto dete ovog uzrasta upisano je u vrtić u Tutinu, Preševu, Žitoradi, Bujanovcu, Sjenici i Vladičinom Hanu, ali zato u Novom Sadu i beogradskim opštinama Vračar, Savski venac i Novi Beograd više od 80 odsto dece od tri do pet i po godina boravi u predškolskim ustanovama.

Naša država je ispod evropskog proseka i prema broju dece mlađe od tri godine koja idu u obdanište. Kod nas je taj procenat oko 16 odsto, a u Evropi 35 procenata. I ovdje postoje velike razlike među opštinama: na jednoj strani je 29 lokalnih samouprava, u kojima je obu-

hvat manji od pet odsto (Babušnica, Bosilegrad, Nova Crnja, Trgovište, Žitište, Bela Crkva, Lebane...), dok je s druge strane u 10 opština procenat značajno viši od republičkog proseka (Zvezdara, Stari grad, Vračar, Novi Beograd, Savski venac, Novi Sad, Čačak).

Statistika pokazuje da oko sedam odsto dece 2012. godine nije završilo program pripreme za

neki od predškolskih programa, od vršnjaka u Pčinjskom, Raškom, Borskom i Topličkom okrugu, navodi se u izveštaju.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku iz 2012. godine, mrežu predškolskih ustanova je činilo 2.411 objekata sa 9.379 vaspitnih grupa. Za prethodnih sedam godina broj objekata je povećan za oko 28 odsto, a vaspitnih grupa za 25

Privilegija za bogate

Obuhvat dece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem zavisi od stepena razvijenosti opštine u kojoj žive, ali i od socioekonomskog statusa njihovih porodica. Prema podacima Unicefa i studije MICS iz 2010. godine, oko 25 odsto dece iz najsiromašnijih porodica pohađa ove programe, a 75 odsto iz najbolje stojećih porodica. U najnepovoljnijem položaju su deca iz osetljivih grupa, pa tako u predškolske ustanove ide svega osam odsto Roma.

polazak u osnovnu školu koji je obavezan. U čak 18 opština obuhvat pripremnim predškolskim programom je bio niži od 80 odsto, među kojima su Preševo, Negotin, Bujanovac, Golubac, Sokobanja, Knjaževac, Ljubovija, Novi Pazar, Despotovac...

Kada se analiziraju podaci na nivou okruga za sve tri uzrasne grupe u predškolskom uzrastu, zaključuje se da deca koja žive u Južnobačkom i Beogradskom okrugu imaju značajno veće šanse da pohađaju

odsto, ali to još uvek ne zadovoljava potrebe.

Pored toga što su nedovoljni, postojeći kapaciteti nisu ravnomerno geografski raspoređeni. Objekti u kojima se odvija predškolsko vaspitanje i obrazovanje dvostruko manje su dostupni deci i roditeljima u ruralnim sredinama. U urbanim sredinama udaljenost tih objekata je u proseku 1,1 km, dok je u ruralnim sredinama prosečna udaljenost 2,2 km.

V. Andrić